

Универзална борбена платформа „Армата”

На војној Паради победе, поводом 70 година од капитулације нацистичке Немачке 1945. године, приказана је нова генерација руских тешких оклопних возила, универзална борбена платформа „армата”: тенк Т-14 и тешко борбено возило пешадије Т-15. Израђени су на истој платформи, са истим ход-

ним делом од по седам ослоних точкова са сваке стране, за разлику од претходних руских тенкова од по шест точкова. Поред приказаних возила, очекују се и друге варијанте, као што је возило за извлачење, возила за ПВО, артиљеријско возило за ватрену подршку, возило за НХБ заштиту и др. Коришћење заједничких компоненти, поред смањења набавне цене, доноси значајне уштеде и у трошковима одржавања и једноставности набавке резервних делова.

Маса тенка Т-14 је од 48 до 57 т. Тенк има топ од 125 мм, спрегнути митраљез 7,62 мм и кровни даљински управљани митраљез 12,7

mm. Посада броји три члана који се налазе један до другог у предњем делу тела, иза пасивног оклопа и експлозивно-реактивног оклопа. Погонски блок базиран на турбо-дизел мотору нове генерације у X-конфигурацији налази се позади. Купола је даљински управљана, а топ је снабдевен аутоматским пуњачем у корпи куполе. Најупечатљивији су, међутим, системи активне заштите. Према доступним подацима, тенк поседује четири радарска система са активним електронским скенирањем, за кружно осматрање и откривање надолazeћих противоклопних пројектила, према неким подацима дериват радарског система са авиона Т-50 (ПАК-ФА). Постоје два система за активну заштиту. У дну куполе налази се 10 лансера тзв. хард-кил система Afganit намењеног за обарање надолazeћих пројектила, противоклопних вођених ракета и поткалибарних тенковских пројектила APFSDS. С друге стране, на крову куполе су различито оријентисани системи за софт-кил (ометање) вођених пројектила, укључујући и оних за дејство у кров возила. У перспективи се очекује уградња топа калибра 152 mm.

Т-15 је тешко борбено возило пешадије, заштићено аналогно као и тенк Т-14. Наоружање је даљински управљана купола „епок“, са топом 30 mm, спрегнутим митраљезом 7,62 mm и четири противоклопне вођене ракете „корнет-ЕМ“, способне за дејство против оклопних возила, утврђених тачака и споролетећих циљева као што су хеликоптери и беспилотне летелице. За сада није познато колико војника возило превози.

Руски „бумеранг“

Војне параде одувек су биле прилика да се прикажу свету најновија достигнућа руске наменске индустрије. Најновије тачкашко борбено возило пешадије је „бумеранг“, наследник успешне серије БТР-60, 70 и 80, али и не баш најуспешнијег БТР-90. Ново возило има формулу погона 8x8, сталну посаду од три члана, могућношћу

транспорта седам до девет војника. Мотор снаге 500 KS обезбеђује највећу брзину до 95 km/h, а са задње стране возила уграђена су два водомлазна покретача који обезбеђују одличне могућности пловљења, што се на савременим возилима готово изгубило. Возило је опремљено даљински управљаном оружаном станицом „епок” са топом 30 mm, митраљезом 7,62 mm и четири ракете „корнет-ЕМ”. Слично америчкој војсци, руска војска определила се да ова возила групише у засебне лаке јединице, а уследиће низ специјализованих варијанти.

Курганец-25

„Курганец” је још једно возило приказано на Паради победе 2015. године. Ради се о гусеничном борбеном возилу пешадије са куполом „епок” или оклопном транспортеру са тешким митраљезом калибра 12,7 mm. За сада је познато да ће борбено возило пешадије имати посаду од три стална члана и осам транспортраних војника, док ће оклопни транспортер вероватно моћи да превози више војника, уз мање сталних чланова. Маса возила је 25 t, мотор има снагу 800 KS, што обезбеђује највећу путну брзину 80 km/h, као и брзину пловљења од 10 km/h. Као и код других возила у серији, попут точкашког „бумеранга” и Т-16, одустало се од традиционалне особине руских возила да посада може да отвара ватру из унутрашњости возила. Вероватно је, као и на западу, процењено да се на тај начин неминовно смањује бочна оклопна заштита, све важнија у борбеним дејствима, посебно у урбаним срединама. Као и код других

возила, очекује се израда неколико специјализованих варијанти за хваљујући чему се остварују значајне уштеде у набавној цени и цени одржавања.

Интерконтинентална балистичка ракета РС-24 „јарс“

Традиција израде балистичких ракета на точкашким платформама се у Русији наставља последњим изданком, системом РС-24 „јарс“. Нова ракета је већа и тежа од РС-12М-2 „топол-М“, а носи и много снажнију бојеву главу: уместо једне термонуклеарне бојеве главе снаге 800 кТ, „јарс“ поседује најмање четири бојеве главе снаге

100 – 300 кТ. Домет обе ракете је типичан за интерконтиненталне ракете, 11.000 km. Циљ уградње на точкашку, камионску шасију је повећање вероватноће преживљавања у односу на класичне силосе. Наиме, просторства Сибира обезбеђују идеалну средину за сакривање, прикривено кретање ноћу и испаливање ракета. Очекује се да ће ове ракете „топол-М“ и „јарс“ до 2016. представљати 80% копненог руског арсенала интерконтиненталних балистичких ракета.

Проблеми за Т-50

Први руски авион пете генерације, ПАК-ФА, односно серија прототипова Т-50, акумулирала је завидан број часова лета. Међутим, у последњој години, индијски стручњаци су отворено исказивали незадовољство поузданошћу авиона, односно појединих подсистема, а нарочито разочаравајућим дометом радара. Наиме, Индијци су укључени у финансирање сопственог пројекта који је заснован на ПАК-ФА под ознаком FGFA. Сада, међутим, индиректна потврда проблема стиже и из руских извора. Наиме, одлучено је да се број израђених ави-

она до краја друге деценије 21. века смањи са 52 на свега 12. За сада је израђено пет прототипова, од којих је један оштећен у пожару. Такође, није познато до које се тачке стигло са моторима, који су такође каснили, а најављен је и низ новоразвијених ракета различитих типова, што све изискује изузетно висока финансијска средства. Сличним одлагањима и смањењем броја авиона суочени су и Американци са својим пројектима F -22 и F -35.

„Typhoon” и „Brimstone”

Британски вишенаменски борбени авиони „Typhoon” полако али сигурно испуњавају пун потенцијал. Последњи додатак је могућност ношења ракета „Brimstone”, британске варијанте познате америчке ракете „Hellfire”, али са милиметарским радаром за обезбеђење могућности „испали и заборави”, као и могућношћу за лансирање са авиона, а не само са хеликоптера. Позитивно борбено искуство показало је могућности овог концепта и данас постоји и варијанта „Brimstone 2” са повећаним дометом са 12/20 km (лансирана са хеликоптера и авиона) на чак 40/60 km. Такође, унапређена је и гла-

ва за самонавођење (ласерска и милиметарски радарска), као и поузданост ракете. „Typhoon” је добио унапређења у софтверу и уграђени су нови носачи за чак 18 ракета „Brimstone” и „Brimstone 2”.

Партнерство Египта и Француске

Египат и Француска су последњих месеци потписали низ билатералних уговора о набавци и производњи борбених средстава. Египат је изненада објавио да купује француске вишенаменске борбене авионе „рафал“ (24 летелице са наоружањем, опремом и обуком), што је нов успех за француски авион, након успеха у Индији (18+108 70% израђених у Индији) и Катару (24, а касније још 12 авиона). Такође, у перспективи је и „посао“ у Уједињеним Арапским Емиратима (40 до 60 авиона) и Кувајту и Катару (28 и 18 до 22 авиона). Поред тога, Египат је поручио и две стелт фрегате најновије генерације FREMM и још четири фрегате „Gowind“ од којих ће три бити израђено у Египту. Фрегате „Gowind“ имаће депласман 2.400 t (умањена верзија фрегата за Малезију, од 3.000 t, поручено шест), топ 76 mm „Super rapid“, ракете брод-ваздух „Mica-VL“ и „Exocet Block 3“ као и против-подморничка торпеда MU90.

Оживљавање хидроавиона у Кини

Кинеске оружане снаге предузеле су кораке према почетку израде новог авиона за трагање и спасавање – хидроавиона AG-600. Кинези су познати по градњи хидроавиона. Наиме, њихови SH-5 су осамдесетих година уведени у оперативну употребу, али у вр-

ло малом броју примерака – процене говоре о свега седам. AG-600 такође има четири турбоелисна мотора, али је већи од SH-5 (53 насрам 45 t). Иако се хидроавиони нису показали најбоље у лову на подморнице, њихова права улога је пронађена у мисијама трагања и спасавања, односно у борби против пожара. Такође, AG-600 ће имати могућност транспорта трупа или терета до готово 20 t (SH-5 10 t), те се ови авиони могу показати као више него употребљиви и у рату и у миру. Максимална брзина AG-600 биће 570 km/h, сваки од четири мотора имаће снагу од 5103 KS, а долет ће бити до 5.000 km.

V-22 за снабдевање носача авиона

Америчка РМ је одлучила да носаче авиона снабдева тилт-роторима „боинг V-22” Osprey, иначе врло популарних у рукама Маринског корпуса и РВ. Ови ротори намењени су за замену старих С-2А, при чему се задржава носивост од 4,5 t, али се отвара потпуно нова могућност качења терета

та испод трупа као код хеликоптера, те једноставније и лакше вертикално слетање на палубу. Посебно је значајна могућност транспорта великих терета, који не могу да стану унутар трупа авиона С-2А, као што су поједини структурални делови брода неопходни за поправку евентуалних оштећења. Американци се надају да ће истим путем поћи и француска и британска РМ, којима су, такође, потребни авиони ове класе.